

Deres ref.:

Vår ref.:

Oslo, 18.12.2023

Høringssvar om endring i reglene om hvem som kan ansettes i lærerstilling og forslag om å tydeliggjøre reglene om faglig ansvar for opplæringen

Delta svarer med dette på følgende endringer som foreslås av departementet:

- å stille krav om relevant lærerutdanning i lovens hovedregel om ansettelse i lærerstilling
- språklige endringer for å fremheve at ansettelse på vilkår bør vurderes før annen midlertidig ansettelse
- å endre kravet til pedagogisk kompetanse i forskrift til opplæringsloven, slik at pedagogisk praksis ikke lenger skal kunne vektlegges i vurderingen av om en søker har tilsvarende pedagogisk kompetanse som lærerutdanningene gir
- å tydeliggjøre i loven at det kun er de som er ansatt i lærerstilling som kan ha faglig ansvar for opplæringen

Delta ser behovet for en tydeliggjøring av behovet for pedagogisk utdanning for de som jobber som lærere. Det er svært viktig for barn og unges læring, mestring og trivsel at de møter kvalifiserte lærere med pedagogisk utdanning. Samtidig er det avgjørende å sikre kommunene tilstrekkelig handlingsrom. Delta vil videre i høringssvaret understreke viktige forutsetninger i det videre arbeidet med forslaget.

Den viktigste forutsetningen handler om at høringsforslaget ikke rammer dem som i dag jobber som lærere uten formell pedagogisk kompetanse. Som departementet understreker vil det være slik at for ansatte som innehar faste arbeidsavtaler, vil de foreslåtte lov- og forskriftsendringene uansett ikke få innvirkning på de eksisterende arbeidsforholdene. Det er viktig med forutsigbarhet, gode overgangsordninger og at det ikke blir usikkerhet i sektoren.

Departementet har skissert at det er et alternativ at de nye kravene ikke skal gjelde for personer som *tidligere* har vært ansatt i lærerstilling. Delta mener at også denne gruppen må omfattes av overgangsordningen. Uten at også disse omfattes, risikerer vi at tidligere velfungerende arbeidstakere i skolen faller ut av arbeidslivet, fordi de utelukkes fra lærerstillinger hvor deres tidligere karriere kan ha vært. Det kan eventuelt stilles som vilkår at de tidligere må ha jobbet minst 3 år i lærerstilling.

Med dette som utgangspunkt ønsker Delta en overgangsordning som innebærer at en arbeidsgiver som utlyser en ledig lærerstilling skal kunne anse kravet til relevant lærerutdanning som oppfylt

dersom søkeren er eller tidligere har vært fast ansatt i en annen lærerstilling i grunnskolen eller videregående skole på tidspunktet den nye loven og forskriften trer i kraft. Dette vil sikre at kravet om relevant lærerutdanning ikke hindrer ansatte som innehar eller har innehatt en lærerstilling på tidspunktet for lovendringen i å kunne ansettes i en ny lærerstilling.

Det er også avgjørende at de som ansettes uten pedagogisk utdanning kommer inn i et løp med videreutdanning. Vi støtter derfor det at man i større grad skal ansettes på vilkår som inkluderer pedagogisk utdanning. Dette må da innebære at man sørger for det finnes hensiktsmessige utdanningstilbud for personer ansatt på vilkår.

Delta vil understreke behovet for å ha et spesielt fokus på å sikre god rekruttering av yrkesfaglærere. Rekruttering av yrkesfaglærere er allerede en stor utfordring i norsk skole, og yrkesfagenes utvikling vil avhenge av at flere som i dag har andre jobber vil ønske å bli yrkesfaglærere. Det må derfor oppleves som mulig og håndterbart å bli yrkesfaglærer, og at man kan ta pedagogisk utdanning i kombinasjon med jobb. Dersom det skal være aktuelt med bredere unntak fra kravet om relevant lærerutdanning, så er det spesielt denne gruppen som vil være aktuell for dette. Vi ber departementet ha dette med seg i det videre arbeidet med lovforslaget.

Avslutningsvis er det avgjørende at de foreslåtte endringene, særlig knyttet til å tydeliggjøre faglig ansvar for opplæringen, ikke svekker det å nyttiggjøre seg av andre yrkesgruppers kompetanse i skolen. Disse har viktig kompetanse som utfyller pedagogenes kompetanse, gir et bedre sosialt og pedagogisk tilbud, og det er et klart potensiale for å bruke deres kompetanse i større grad.

Et viktig eksempel er barne- og ungdomsarbeidere som bidrar med praktisk-pedagogisk kompetanse, blant annet i arbeidet med elever med særskilte behov. På samme måte er det viktig å nyttiggjøre seg av vernepleierkompetanse blant annet i forhold til det pedagogiske arbeidet med elever med utviklingshemming. Dette er bare noen enkeltstående eksempler, og man ville kunne finne lignende eksempler fra flere yrkesgrupper, og dette understreker viktigheten av at endringene ikke svekker andre yrkesgruppers rolle i skolen.

Med vennlig hilsen

Delta – en arbeidstakerorganisasjon i YS

Trond Ellefsen (Sign)

Leder i Delta